

Verksamhetsuppföljning

Tertialrapport 1 2024

Innehållsförteckning

Verksamhetsmål	3
Ekonomi i balans	4
Medarbetare	5
Kund och Marknad	7
Miljö, klimat och hållbarhet.....	8
Kvalitet	10
Internkontroll 2024 – Prioriterade förbundsrisiker	12
Internkontrollplan 2024 Riskmatris	14
Finansiell analys	15
Viktiga händelser	15
Analys av periodens resultat samt ny årsprognos	17
Verksamhetens resultat.....	17
Verksamhetens intäkter	17
Totala intäkter.....	17
Verksamhetens kostnader	19
Produktionskostnader	19
Övriga externa kostnader	20
Personalkostnader.....	21
Avskrivningar	22
Finansnetto	22
Nyckeltal	22
Investeringar	22
Resultaträkning med jämförelse	23

Det här en uppföljning och lägesrapport av verksamheten, målen och ekonomin per 30 april. Målluppföljningen grundar sig på verksamhetsplanen för 2024.

Verksamhetsmål

Vårt uppdrag kretsar i praktiken om att hantera avfallsflödet och dess påverkan på miljön. Vi ska samla in och ta emot avfall på ett effektivt och miljöriktigt sätt. Samtidigt ska vi också försöka påverka detta avfallsflöde så att dess miljöbelastning minskar. Vi arbetar med att förebygga avfall, minska avfallsmängder, öka sorteringen så att mer material och energi kan återvinnas. Vi arbetar parallellt både med sophämtning och ”sophämning”. Kvalitetsarbetet med ständiga förbättringar leder oss framåt och gör oss ännu bättre.

Samverkan inom organisationen är en viktig nyckel och framgångsfaktor. Det är i vardagen i våra processer, i våra möten med kunder, medborgare och kollegor som det händer. Olika personalkategorier och professioner med dess samlade erfarenheter och kompetenser ger goda förutsättningar för att nå vår vision om en värld som räcker längre.

En del av målen leder mot god ekonomisk hushållning, de är markerade med ett dollartecken (\$). Effekterna av målen har direkt positiv påverkan på ekonomin. Flera av de andra målen har också positiv påverkan på ekonomin, men att effekten är mer på lång sikt.

Mot bakgrund av detta har fem målområden formulerats för vart Gästrikre återvinnare vill vara år **2028**.

Våra fem målområden

- Ekonomi i balans
- Medarbetare
- Kund och Marknad
- Miljö, klimat och hållbarhet
- Kvalitet

Färgförklaring av statusen på uppföljningen

	Grön symbol: Målet går enligt plan och förväntas nås under 2024
	Gul symbol: Målet går inte helt enligt plan, men förväntas nås under 2024
	Röd symbol: Målet går inte enligt plan och det ser svårt ut att nå upp till målet under 2024

Ekonomi i balans

I det dagliga arbetet med avfallshanteringen ska vi hantera det så smart, kostnadseffektivt och miljöriktigt som möjligt. Samtidigt och parallellt med detta ska vi arbeta med att försöka påverka det flödet så att det helst kan förebyggas och minska i så stor utsträckning som möjligt. I hanteringen ska vi verka för en ökad sortering – som ger bättre resurstillvaratagande, mindre miljöpåverkan och lägre kostnader. Vi skall alltid arbeta med ständiga förbättringar och effektiviseringar som hjälper oss nå en hållbar ekonomi på kort- och långsiktigt.

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande delmål inom målområdet **ekonomi i balans**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T1 2024	Status
Soliditetsmål 20 % i koncernen	Återställa soliditeten till 20%	Ingen mätning, koncernsammanställning görs bara vid T2 och T3.	
Resultatmarginal på 2 %.	Minst 7 % vinstmarginal på den kommersiella verksamheten (marknad och internationella relationer)	12 %	
	Omsättning för containeruthyrning skall öka med 4 % under 2024 jämfört med utfallet 2023.	Minskat med 6 %	
	Effektivisering och besparingar i verksamheten med motsvarande 1,5% av kostnadsmassan år 2024	Effektiviseringar görs, enligt budget och målet planeras att nås. Exempel: <ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbete med felsorteringar • Förflytta avfallet uppåt i avfallstrappan • Ruttoptimeringar • Effektivare kärphantering • Effektivare hantering av matavfallspåsar 	
	7,5 körda containrar per dag och bil.	Utfall T1 7.0. Trög start på året med lång vinter. Tror målet ska nås på helår	
	Nyttjandegraden per biltyp skall öka med 5 % jämfört med 2023	Ökat med 2%. Prognosen är att målet ska nås på helår	

Medarbetare

Medarbetarna är de som skapar mervärde. De är våra viktigaste resurser. För oss är det viktigt att man som medarbetare trivs på arbetet och känner ett engagemang för det man gör, blir Gästrikre återvinnares ambassadörer.

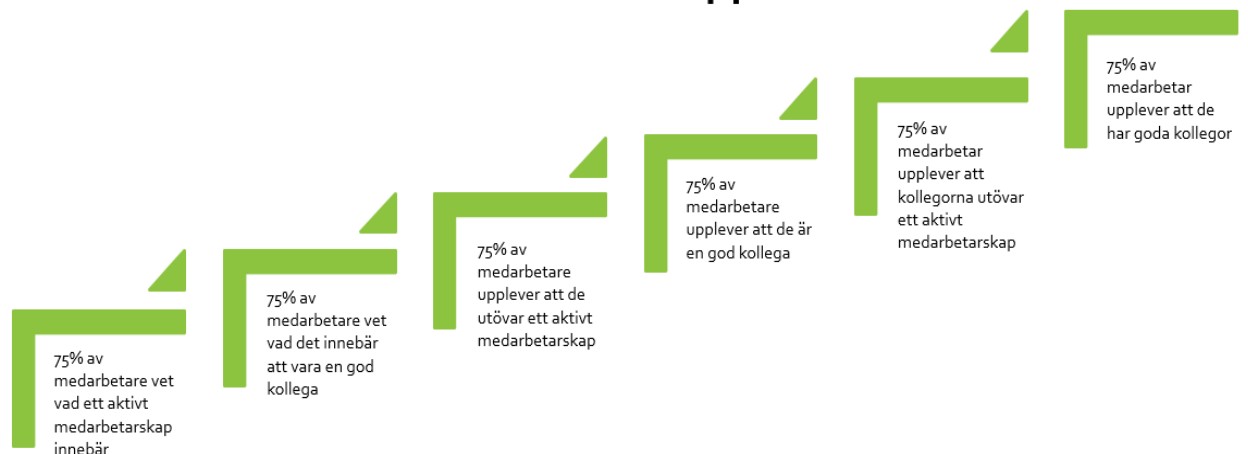
Tillsammans bidrar vi, alla medarbetare oavsett funktion, till verksamhetens framgång. Alla behövs och tillsammans jobbar vi för en värld som räcker längre. För oss är en hälsofrämjande arbetsmiljö, ett transformerande "effektivt" ledarskap och aktivt medarbetarskap grundläggande faktorer och prioriterade område vi jobbar aktivt med via medarbetar- och ledarskapstrappan.

Forskning visar att det finns en stark koppling mellan en bra arbetsmiljö och en hög kvalitet på den verksamhet som bedrivs på arbetsplatsen. Arbetsmiljön skapar vi tillsammans.

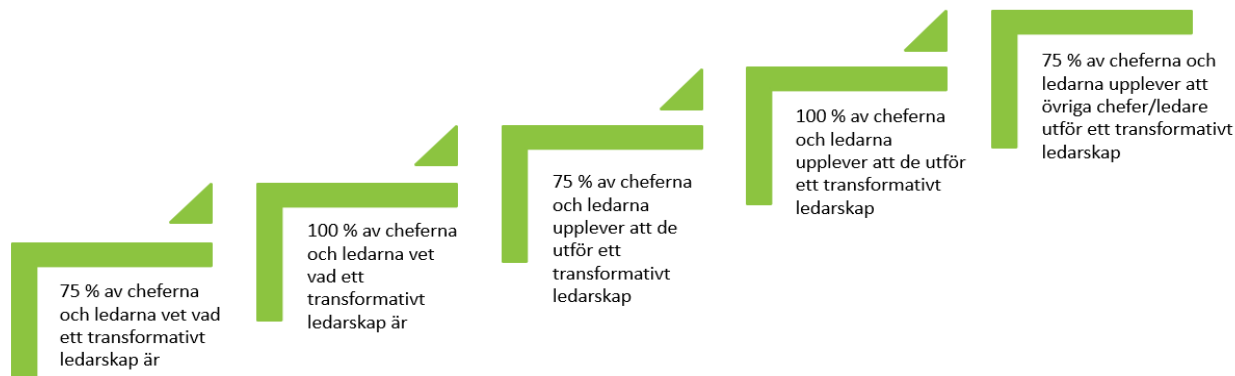
Korttidssjukfrånvaron på ÅVC och Åkeriet ligger något lägre för perioden - januari till april - jämfört med samma period föregående år. Vi fortsätter att jobba aktivt med löpande uppföljning och tidiga insatser både vad gäller kort och långtidssjukfrånvaro.

Vårt medarbetarindex ligger fortfarande lågt och under målet. Vår medarbetarundersökning påvisar olika utmaningar och utvecklingsområden för olika avdelningar. Dessa speglas även i vårt påbörjade arbete kring medarbetarskap som till viss del kartlagts genom individuella intervjuer. En större insats för att fånga en bredare bild av arbetsmiljön inom specifika delar av verksamheten. Medarbetarskapsprogrammet såväl som vårt pågående ledarskapsutvecklingsarbete är ett långsiktigt arbete och en insats som ämnar bidra till verksamhetens såväl som individers utveckling, hållbarhet och framgång.

Medarbetartrappan

Ledarskapstrappan

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande delmål inom målområdet **medarbetare**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T1 2024	Status
Total sjukfrånvaro på max 4% år 2028	Korttidssjukfrånvaro ska ej överstiga 5% 2024 inom åkeriet & ÅVC	Korttidssjukfrånvaro ÅVC och Åkeriet ligger på 4,12 % för perioden (Total sjukfrånvaro 6,4 %)	
NMI Medarbetarindex ska uppgå till minst 90 (på en skala 1-100)	Medarbetarindex ska uppgå till minst 75 (på en skala 1-100)	Resultat T 1 - 60	
Ett aktivt medarbetarskap som innebär att ta eget ansvar och engagera sig i det som är viktigt för verksamhetens framgång och möjliggör en hållbar utveckling.	75% av medarbetare vet vad ett aktivt medarbetarskap innebär	Mätningen genomförs i slutet av året	
Ett transformativt ledarskap som tydliggör förväntningar, mål och riktning. Delegerar ansvar och befogenheter. Kommunikerar, för dialog och arbetar löpande med återkoppling och feedback.	75 % av cheferna och ledarna vet vad ett transformativt ledarskap är	Mätningen genomförs i slutet av året	

Kund och Marknad

Det är för våra kunder (både medborgare, liksom våra ägarkommuner) förbundet finns till. Vi vill att de ska vara nöjda med vår service och känna tillit och förtroende till oss som företag och hållbarhetsaktör.

Vi vill att det ska vara enkelt att vara kund hos Gästrikre återvinnare.

"Gästrikre återvinnarens produkter och tjänster gör min vardag enklare, det blir lätt att göra rätt. De känns genomtänkta, smidiga, tydliga och pålitliga. Jag vet också att de är ett bra val för miljön".

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande delmål inom målområdet

Kund och Marknad:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T1 2024	Status
Tydligt utbud med tydliga produkter med enkel beställning.	Två standardiserade tjänster med minst 7% vinstmarginal	Arbete startat med att skapa en standardiserad tjänst för FNI & Container för verksamheter och en utbildningstjänst för pedagoger.	
Mertjänster kopplat till FNI	Försäljning av marknadstjänster kopplade till FNI (batterier, lampor och elavfall samt tvätt av kärl) skall öka med 5 %.	En kampanj emot BRF:er utan hinkstativ och tvätt är planerad i höst. Rådgivare har implementerat arbetsätt att informera om marknadstjänster vid FNI besök kopplat till Närsorterat.	 Ekonomisk uppföljning sker senare under året.
Nöjda medborgare & företagskunder minst 85 %	Utredning/förberedelser för införande av Grönt kort.	Upprättande av uppdragsbeställningen är påbörjad.	
	Nöjt kundindex enligt Avfall Sveriges nivå ska uppgå till minst 85 %	Undersökningen genomförs under hösten.	
	Kunder är nöjda med servicen hos kundservice och får i hög grad svar på sina frågor. Mål 2024 ta fram nuläge & mätning för detta.	Förutsättningarna för mätning saknas då upphandling av ny telefoniplattform ej är klar inom planerad tidsram av Gävle kommun	

Miljö, klimat och hållbarhet

Gästrikre återvinnare har en hög ambition när det gäller miljö, klimat och hållbarhet. Vi vill göra skillnad och bidra till en värld som räcker längre. Förbundet arbetar hela tiden för att minska miljöpåverkan från den egna verksamheten och från det insamlade avfallet från medborgare och företag. Bland annat arbetar vi fortlöpande med att förbättra sorteringen av avfall så att mer material kan återvinnas i kretslopp och uttaget av naturresurser kan minska. Vi arbetar både för att öka mängden material som sorteras och för att förbättra renheten så att så mycket som möjligt kan återvinnas. Viktiga delar i det arbetet är att öka kunskap, stötta beteendeförändring och göra det lätt för medborgare och företag att göra rätt. Förbundet arbetar även med att minska miljöpåverkan från de egna transporterna genom logistikeffektiviseringar och vi använder nästan enbart fossilfria drivmedel i våra fordon. Vi arbetar också medvetet och aktivt för en hållbar materialanvändning när vi köper in produkter och bygger anläggningar i den egna verksamheten.

Gästrikre återvinnare har alla tre hållbarhetsdimensionerna i fokus i våra beslut och vårt arbete: den ekologiska, den ekonomiska och den sociala hållbarheten.

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande delmål inom målområdet **Miljö, klimat och hållbarhet**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T1 2024	Status
Förflytta avfallet uppåt i avfallstrappan (KP*) <i>Mål i Kretsloppsplanen för brännbart – 27kg/invånare och totalt 4600 ton år 2025</i> <i>Mål i kretsloppsplanen för deponi – 3,9kg/inv och totalt 660 ton år 2025</i> <i>Mål i kretsloppsplanen - Öka återvinningen av grovavfall på ÅVC.</i>	Töm säcken – brännbart avfall ska minska till 28,3 kg/invånare. Totalvolymen 4 800 ton.	Minskade avfallsmängder under T1. 13 ton bättre än målet.	
	Deponi – ska minska till 4,1 kg/invånare. Totalvolymen 700 ton.	27 ton över målet för totalvolymen. Det finns ingen tydlig förklaring till detta.	
	Återbruk – Mål 259 ton insamlat material (second hand, brandsläckare, lastpallar och gasoltuber)	+/- noll mot uppsatt mål.	
Utnyttja våra resurser bättre för att effektivisera vår transportlogistik och minska klimatpåverkan.	Lastvikter – snittvikt på 5 450 kg/container.	Snittvikt under T1 5 430kg/container	

<p>100% erbjudande av FNI tjänsterna för flerbostad och villa 2027. Mängden insamlat restavfall ska minska med 25 % till år 2025 jämfört med år 2015 per person. (KP¹)</p>	<p>80% fullt anslutna flerbostadshus till FNI</p>	<p>Fullt anslutna flerbostadshus: 81,3 %</p>	
<p>Andelen förbrukade förpackningar och tidningar som utsorteras och återvinns ska öka, år 2025 minst 70%. (KP*)</p>	<p>Ett genomfört pilotområde med beslutat insamlingsystem för småhus</p>	<p>Pilottest genomfört och beslutat system för papper & plast klart</p>	

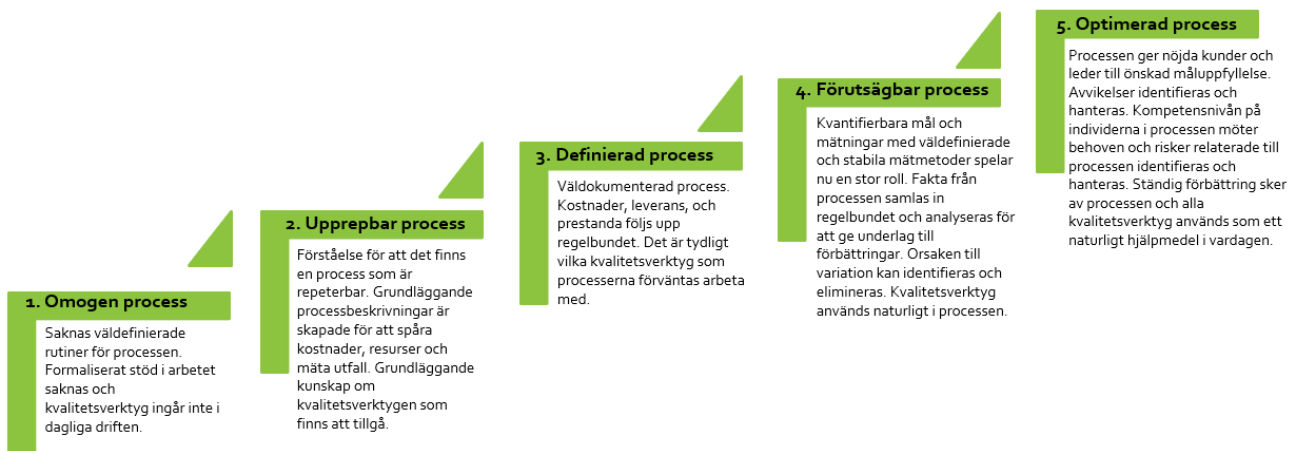
---

¹KP = Kretsloppsplan

Kvalitet

Vi strävar efter att vara en organisation som ska vara drivande och ledande inom utvecklingen inom vår bransch, genom systematiskt förbättringsarbete, digitalisering och kontinuerlig kompetensutveckling. Genom att vara kvalitets- och miljöcertifierad enligt ISO 9001 och 14001 vill vi på ett systematiskt arbetsätt säkerställa att vi arbetar med det som våra kunder efterfrågar på ett effektivt sätt som ger mesta möjliga resultat. Vi arbetar processorienterat och arbetar aktivt med processuppföljning och ständiga förbättringar.

Gästrike återvinnares kvalitetstrappa

Till verksamhetsåret 2024 fokuseras det på följande inom målområde **Kvalitet**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T1 2024	Status
Vårt förbättringsarbete hjälper oss att utvecklas mot nästa nivå med en smartare och effektivare verksamhet	85% godkända kontrollbesiktningar	75% Arbetet fortsätter med att förbättra rutinerna innan besiktningarna.	
	Veckokontrollen skall vara genomförd på minst 95% av alla lastbilar	25% Vi driver frågan med facket kommunal då kontrollen uteblir	
Vi håller vad vi lovar med god kvalitet mot kund.	95% av alla felrapporter till verkstad ska vara åtgärdade inom två veckor	61% Förbättringsarbete pågår men målet på helår kommer bli tufft att nå	
	97% utförda jobb samma dag som planerat på alla bilar som har körlistor	97,6%	
	95% leveranssäkerhet på arbetsorder till växelflak	90% På helår kommer målet nås	

Alla processer inom Gästrikre återvinnare når minst nivå 4 i Gästrikre återvinnarens kvalitetstrappa år 2028.	Alla processer inom GÅ skall nå nivå 2 i kvalitetstrappan år 2024	Uppföljning genomförs senare under året	
---	---	---	---

Koncernens mål

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande mål för hela **koncernen**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T1 2024	Status
Långsiktigt hållbar ekonomi i koncernen	Långsiktigt hållbar ekonomi med en soliditet på 20 %.	Soliditeten (\$) Ingen mätning, koncernsammanställning görs bara vid T2 och T3.	
	Skuldsättningsgraden ska vara under 4,0	Skuldsättningsgraden (\$) Ingen mätning, koncernsammanställning görs bara vid T2 och T3.	
NMI Medarbetarindex ska uppgå till minst 90 (på en skala 1-100)	Medarbetarindex ska uppgå till minst 75 (på en skala 1-100)	Resultat T1 - 60	

Internkontroll 2024 – Prioriterade förbundsrisiker

Risk	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Status
 <p>Att vi inte följer lagen om offentlig upphandling (LOU)</p>	<p>Brister i genomförandet av upphandling och inköp kan medföra att GÅ tvingas betala skadestånd eller upphandlingsskadeavgift. Det kan även leda till att GÅ får färre anbud eller sämre priser och tappar förtroende</p>		<p>Följ leverantörsohopen i Power BI. Stickprov på fakturor.</p>	<p>Kontroll av leverantörstroheten. Stickprovskontroller av fakturor på befintliga avtal för att kontrollera att fakturerade priser stämmer med avtal.</p>	 <p>Leverantörstrohet: 87,7% Datum för kontroll: 2024-05-24</p> <p>Krystel Miljömark AB, fakturanr. 162 och avtalsnr. 33698 Städning enligt avtal 198 kr/st stämmer mot avtal. Omhändertagande av avfall över 3 kbm, 890 kr/st stämmer mot avtal.</p> <p>Active Recycling AB, fakturanr. 6659 och avtalsnr. 33697 Städning enligt avtal 165 kr/st stämmer mot avtal. Omhändertagande av avfall över 3 kbm, 800 kr/st stämmer mot avtal.</p>
 <p>Följer inte GDPR lagstiftningen (tex skyddad identitet röjs)</p>	<p>Brister i våra GDPR rutiner kan leda till att skyddade identiteter hamnar i fel ägor, både intern och externt.</p>		<p>Intern och extern uppföljning</p>	<p>Uppföljning under våren av arbetet med registerförteckningarna. Under hösten granskar DO oss utifrån uppsatta områden.</p>	 <p>Arbetet med registerförteckningarna pågår och beräknas vara klart innan semestrarna.</p>
 <p>Att riktlinjer mot givande och tagande av muta inte efterlevs</p>	<p>För att medlemskommunerna och hushållen ska ha förtroende för oss krävs att alla anställda handlar på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att bli påverkade av icke tillåtna önskemål, hänsyn eller intressen i arbetet.</p>		<p>Stickprov</p>	<p>Stickprov att uppföljning av att rutinen följs gällande information på APT:er och vid introduktionen för nyanställda. Uppföljning av eventuella inkomna visseblåsare anmälningar.</p>	 <p>Rutinen finns nu upplagd på intranätet så att den kommer med i introt för alla nyanställda. Noll inkomna visseblåsare anmälningar registrerade under T1.</p>

Risk	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Status
 Vi följer inte delegationsordningen (fattar beslut utan mandat)	En direktion har till uppgift att fatta ett stort antal beslut. Det är emellertid praktiskt omöjligt att direktionen fattar beslut i samtliga ärenden som faller inom dess ansvarsområde. Syftet med delegation är att avlasta direktionen i att fatta beslut.		Stickprov	Stickprov utifrån befattningsbeskrivningar, rättigheter i system och uppföljning av genomförd internutbildning.	 Utbildning framtagen och påbörjad. Plan för resterande avdelningar är på plats.
 Vi följer inte de förebyggande riktlinjer enligt dokument agerande vid kris och katastrof	Varje kvartal kopieras våra rutter samt personal-lista med kontaktuppgifter, kompetenser (körkortsbehörigheter t.ex) och avdelning. Detta görs till 2 st usb-stickor i excell-format.		Stickprov	Kontrollera att säkerhetskopiorna finns på de bestämda platserna, och att det går att öppna dem på valfri PC.	 Kontroll genomförd 2024-05-27 och data fanns och gick att läsa, samt sparad på rätt ställen.
 Vi följer inte de styrande policys vi har	En policy eller en riktlinje anger en viljeriktning för ett specifikt område. Den skall vara vägledande för GÅ's beslut och styrning.		Stickprov	Följa upp redovisningen som finns beskriven i GÅ's policier.	 Genomförs i slutet av året

Internkontrollplan 2024 Riskmatris

Nedan presenteras de risker som är identifierade inom verksamhetens processer och som motsvarar röd nivå, enligt metod för riskvärdering (hög risk som behöver åtgärdas).

Process	Typ av Risk	Riskenivå	Åtgärd	Kontroll	Ansvarig	Status
Ta emot	Fortsatt försenade slamtömningar vilket innebär en ökad mängd av inkommande samtal och frågor och missnöjda kunder.	16	Ny entreprenör upphandlad, start i januari 2024. Kontinuerlig leverantörsuppföljning	Tertial	DH	 Nya entreprenören håller en bra leveransprecision. Uppkommit andra frågor i och med ny entreprenör som organisationen arbetar med.
HR	Bristande IT-kompetens i verksamheten kan hämma den digitala utvecklingen och effekten av nya system och arbetssätt.	16	Skapa generella interna utbildningar och höja IT-kompetenskrav vid nyrekryteringar av all ny personal.	Tertial	CK	 Arbetet med detta är efter omprioriteringar flyttad till hösten.
Ledning	Många överlämningar under 2024 från Närsorteratprojektet, samt några större överlämningar i slutet av 2023. Risk att linjeorganisationen inte klarar av att leverera efter önskad nivå.	16	Arbeta aktivt med uppföljning och styrgruppsarbetet. Kontinuerligt arbeta med resursplanering och övervaka om konsult eller externa entreprenörer behövs.	Tertial	AKJ	 Första stora överlämningen av alla ÅVS:er till linjen gick bra.
Verksamhetsstöd	Överskridande av begränsningsvärden i villkor för fordonstvätten. Villkoret medger ett överskridande per år. Vid två överskridanden för någon av parametrarna riskerar vi miljöbrott, böter, förbud av tvätt verksamheten.	16	Dialog med tillsynsmyndighet. Ansökan om ändring av tillstånd för Gävle ÅVC och fordonstvätten inlämnat 30 juni 2023.	Tertial	MW	 Vi har fått villkoret ändrat så risken är bortarbetad.
Samla In	Hanteringen och kvaliteten på våra containrar.	16	Ta fram en underhållsplan för containrar och tillsätta en containeransvarig.	Tertial	RM	 Containeransvarig är tillsatt. Underhållsplanen är inte påbörjad.

Flera risker och möjligheter har identifierats i verksamhetens processer, men klassas till en lägre risk enligt metoden för riskvärdering. De riskerna hanteras enligt metoden som en del i kvalitetsledningssystemet.

Finansiell analys

Den finansiella analysen presenterar periodens bokslut och prognos för förbundet.

En resultaträkning med budget och prognos finns bifogad i slutet av denna rapport.

(Föregående års siffror för motsvarande period inom parentes.)

Prognosen analyseras utifrån en jämförelse med fastställd budget för året. Förbundet tillämpar samma redovisningsprinciper som i årsbokslutet.

T1 rapporten är en förenklad rapportering av det ekonomiska läget utan koncernsammanställning och följer inte alla krav för vad en delårsrapport ska innehålla. T2 rapporten som tas fram efter augustibokslutet innehåller hela koncernen och formkraven enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Viktiga händelser

Under de fyra första månaderna av året är några händelser av mer vikt som har påverkat verksamheten ekonomiskt.

Från 1 januari har förbundet tagit över ansvaret för insamlingen av förpackningar från producenterna. Övertagandet har gått bra rent verksamhetsmässigt och införandet fortsätter enligt plan succesivt under 2024-2026. Ekonomiskt är målet att kostnaderna för insamlingen ska täckas av den ersättning som förbundet får från Naturvårdsverket. Första utbetalning beräknas komma i slutet av juni 2024. Jämfört med budgeten är det ökade kostnader för främst insamlingen från återvinningsstationerna och snöröjningen av desamma. Insamlade volymer är initialt något mindre än planerat.

Från årsskiftet har förbundet en ny entreprenör för insamlingen av slam från enskilda avlopp, slutna tankar och fettavskiljare. Vid byte av entreprenör har nya arbetssätt och mer noggranna rutiner trimmats in succesivt under våren. Tillämpning och tydligare arbete med avvikelser kopplade till förbättrad arbetsmiljö och insamlingen har lett till ökade kostnader för entreprenaden, vilket också påverkar delar av våra kunder med dessa tjänster. Kommunikationsinsatser pågår för att informera kunderna om hur de kan påverka och/eller undvika vissa kostnader för tex. tunga lock och hinder som är kopplade till fastighetsinnehavarens ansvar.

Under förra året påbörjades ett nytt sätt att debitera företag som kommer med verksamhetsavfall till återvinningscentralerna. Intäkterna under vintern/våren är

inte i nivå med planerat och förbundet ser över processerna för hur vi kan förbättra den interna hanteringen i syfte att säkerställa att intäkterna motsvarar våra kostnader för det verksamhetsavfall som företagen kommer med.

Starten på det nya året har varit trög inledningsvis med en lång vinter och mycket snö och transportbeställningarna på marknadssidan har varit ovanligt låga. Under april har det tagit fart generellt och beställningarna har ökat igen, men prognosen för helåret är sänkt.

Drivmedelspriserna har gått ner jämfört med förra året och även mot budget. Den sänkta reduktionsplikten som infördes vid årsskiftet är den främsta anledningen till lägre drivmedelspriser.

Inflationen är på väg ner (3,9 % april 2024) och konjunkturen ser ut att vända något till det bättre under året. Förbundet har budgeterat för en lägre inflation under 2024 och priserna hålls någorlunda inom de ramarna.

Styrräntan är sakta på väg ner igen. Förbundets räntor styrs inte i samma takt, då merparten av lånen inom Kommuninvest är bundna. När nya eller befintliga lån binds om ökar fortfarande snitträntan för förbundet. Snitträntan är tack vare upplåningen via Gävle kommuns internbank på en bra nivå och inom budgeten.

Till årsbokslutet 2023 införde förbundet en striktare tolkning av redovisningsprincipen för självkostnadsprincipen. Effekten är att den del av förbundets verksamhet som rör det kommunala ansvaret får inte gå med överskott, utan ska redovisa ett nollresultat. Eventuellt överskott eller underskott redovisas mot en resultatfond/skuldkonto i balansräkningen och ska återföras inom 3 år. Det här gör också att förbundet behöver se över sina långsiktiga ekonomiska mål, då nuvarande soliditetsmål inte längre kan vara styrande. Ett förslag till revidering av de långsiktiga ekonomiska målen i förbundsordningen kommer att tas upp för beslut i medlemskommunerna under hösten 2024.

Analys av periodens resultat samt ny årsprognos

Nedan beskrivs periodens resultat med analys mot budget, samt en ny årsprognos.

Verksamhetens resultat

Resultatet per tertial 1 för perioden januari-april år 2024 uppgår till +1,5 mnkr (+4,1 mnkr), varav det kommunala ansvaret gör ett resultat på 0,0 mnkr och marknadsverksamheten 1,5 mnkr. Totalt är resultatet +1,4 mnkr bättre än budgeten som uppgår till +0,1 mnkr för samma period.

Helårsbudgeten för 2024 uppgår till +7,8 mnkr och senaste prognosen landar på +4,1 mnkr före justering till resultatfond och +5,7 mnkr efter justering till resultatfond.

Verksamhetens intäkter

Totala intäkter

Verksamhetens totala intäkter uppgår till 104,6 mnkr (92,1 mnkr), vilket är en ökning med 12,5 mnkr jämfört med föregående år, och en positiv differens mot budget på +3,7 mnkr.

Ökningen av intäkterna jämfört med föregående år beror främst på det nya ansvaret för insamling av förpackningar. Även taxejusteringar inom det kommunala ansvaret och prisjusteringar på marknad som har gjorts inför år 2024 är en del av förklaringen.

I budgeten uppgår de totala intäkterna till 322,9 mnkr, prognosen är högre och uppgår till 327,0 mnkr. Till allra största del beror ökningen av intäkterna på ökat fokus på felsorteringar, ökade intäkter för slam och fett, ökade intäkter för fastighetsnära insamling av förpackningar mot verksamheter och hushåll samt ökade sidointäkter.

Taxeintäkter

Taxeintäkterna för det första tertialet uppgår till 70,3 mnkr (66,9 mnkr), och överstiger budget med 1,3 mnkr. Förändringen mot föregående år beror på beslutade taxejusteringar. Ökningen mot budget beror främst på nya abonnemang, ökat fokus på felsorteringar för att förbättra sorteringskvaliteten på främst matavfallet. Även intäkterna från slam och fett är något högre än budget och beror på byte av entreprenör och inkörningar av förseningar från förra året som har körts

in i början av detta år. I och med byte av entreprenör pågår även ett arbete med att förbättra arbetsmiljö och vissa andra avvikelser som leder till ökade kostnader. De vidarefaktureras i sin tur till stor del till fastighetsägaren.

I budgeten uppgår taxeintäkterna till 222,4 mnkr och prognosen är strax över och landar på 224,1 mnkr, en ökning med 1,7 mnkr. Ökningen beror på samma anledningar som den positiva avvikelsen i delårsbokslutet.

Verksamhetsintäkter

Verksamhetsintäkterna uppgår till 32,1 mnkr (24,4 mnkr), vilket är 7,8 mnkr högre än föregående år och 0,7 mnkr högre än budget.

Ökningen mot föregående år beror främst på det nya utökade ansvaret för insamling av förpackningar som förbundet tog över från årsskiftet.

Ökningen mot budget består av flera olika delar varav de främst är:

Från årsskiftet har det nya ansvaret för insamlingen av förpackningar från hushåll kommit i gång bra. Ersättningen för insamlingen ska betalas av producenterna via Naturvårdsverket. Första utbetalningen är i slutet av juni. Intäkterna är uppbokade utifrån beräknade ersättningsnivåer enligt föreskrifter från Naturvårdsverket. Avstämning mot faktisk utbetalning och eventuella avvikelser kommer att hanteras i juni månads bokslut.

Antalet anslutna hushåll är högre än budgeterat, men volymerna av förpackningsmaterialet är något lägre än budget. Hämtningen av förpackningsavfallet är kostnadsfritt för kunderna för ett visst hämtningsintervall. Vid önskemål om tätare hämtning kan det i vissa fall tillåtas mot ersättning. Intäkterna för dessa tjänster är också högre än förväntat. Totalt uppgår intäkterna till 12,8 mnkr, vilket är +0,6 mnkr bättre än budget för perioden och prognosen för året har höjts.

Hämtningen av förpackningar från verksamheter övergick inte till det kommunala ansvaret, utan ligger kvar under marknadsverksamheten. Budgeten lades försiktigt utifrån att det var svårt att veta hur många verksamheter som skulle bli kvar samt vilka volymer de har. Utfallet de första fyra månaderna visar att omsättningen är 4,2 mnkr lägre än samma period förra året, men +0,8 mnkr mot budgeten och prognosen har höjts för året.

Intäkterna från de internationella uppdragen överstiger budget med +0,3 mnkr, men totala prognosen har inte höjts, avvikelsen är mer kopplade till olika leveranser i pågående projekt.

Intäkterna från verksamheter som kommer till återvinningscentralerna med verksamhetsavfall är lägre än budgeterat -0,4 mnkr. Besöksantalet har varit ovanligt lågt under vintermånaderna, men har kommit i gång mer under april. Åtgärder ses över för att säkra att intäkterna täcker kostnaderna för inkommande verksamhetsavfall.

Den del av marknadsverksamheten som hyr ut stora containrar har haft en tuff start på året med en rejäl nedgång i antalet beställningar. Dels är den långa vintern en förklaring, dels är den pågående lågkonjunkturen är orsak. Under april har orderingången ökat till normala nivåer och förhoppningen är att budgeten ska hålla för resten av året. Hittills är dock intäkterna 0,85 mnkr lägre än budgeterat.

Övriga delar inom verksamhetsintäkterna har mindre avvikelser både positivt och negativt som i stort sett tar ut varandra.

Helårsprognosen för verksamhetsintäkterna uppgår till 99,8 mnkr, och är sammantaget 0,9 mnkr högre än budget, och följer i stort samma utveckling som årets fyra första månader.

Sidointäkter

Sidointäkterna uppgår till 2,2 mnkr (0,9 mnkr) och är 1,7 mnkr bättre än budget. Förbundet har fått en engångsersättning från KPA på 1,2 mnkr som avser överskott från år 2023. Förbundet har sålt ett par bilar och fick en något högre vinst än beräknat. Därtill har förbundet erhållit ersättning för sjuklöner (statligt bidrag) som inte var budgeterat, samt lönebidrag.

Helårsbudgeten uppgår till 1,6 mnkr och prognosen landar nu på 3,1 mnkr. Ökningen beror på samma som ovan.

Verksamhetens kostnader

Produktionskostnader

Produktionskostnaderna uppgår till 30,0 mnkr (23,9 mnkr), vilket är -2,0 mnkr högre kostnader jämfört med budget.

Ökningen mot föregående år är främst tillkommande produktionskostnader för det nya ansvaret för insamlingen av förpackningar, samt inflation/indexuppräknningar av kostnader.

Behandlingskostnaderna är 0,4 mnkr lägre jämfört med budget och beror främst på en felbedömd budgetpost. Behandlingsvolymerna och behandlingskostnaderna är i övrigt i stort som budget. Under förra året noterades en minskning av avfallsmängderna, men nu ser vi att flera fraktioner sakta är på väg upp igen, vilket troligen beror på något bättre konjunkturläge. Ökad köpkraft ger mer avfall.

Entreprenadkostnaderna är -2,4 mnkr över budget och beror främst på:

Inom nya ansvaret för insamlingen av förpackningar har insamlingen från återvinningsstationerna upphandlats och ligger på entreprenad. När budgeten

lades var inte upphandlingen klar och antalet transporter har underskattats. Rutterna har setts över en gång redan vilket framöver leder till minskade kostnader, men hittills överstiger kostnaderna 1,5 mnkr över budget.

Från årsskiftet har förbundet en ny entreprenör för insamlingen av slam från enskilda avlopp, slutna tankar och fettavskiljare. Vid byte av entreprenör har nya arbetssätt och mer noggranna rutiner trimmats in succesivt under våren. Tillämpning och tydligare arbete med avvikelser kopplade till förbättrad arbetsmiljö och insamlingen har lett till ökade kostnader för entreprenaden -0,9 mnkr mot budget för perioden.

Marknadsverksamheten har tagit in externa entreprenörer då en kranbil har varit trasig samt under april för att täcka upp för hög belastning, vilket överstiger budget med -0,4 mnkr.

Helårsprognosen för produktionskostnaderna uppgår till 96,7 mnkr, vilket är 5,3 mnkr högre kostnader jämfört med budget. Förklaringarna är en fortsättning på i stort sett samma som i tertialbokslutet.

Övriga externa kostnader

Övriga kostnader består bland annat av lokalkostnader, driftskostnader, fordonskostnader, IT-, kommunikations-, och konsultkostnader, samt försäkrings- och informationskostnader. Övriga externa kostnader uppgår totalt till 24,4 mnkr (19,7 mnkr), vilket är -2,4 mnkr högre kostnader jämfört med budget.

Ökningen mot föregående år är främst ökade kostnader för det nya ansvaret för insamlingen av förpackningar samt inflation och indexuppräknningar.

Främsta avvikelserna mot budget är:

Drivmedelspriserna har sjunkit i och med att reduktionsplikten sänktes rejält vid årsskiftet, vilket även drog ner priset för HVO. Drivmedelskostnaderna är 1,0 mnkr lägre än budget för perioden.

Kostnaderna för kommunikation är i bokslutet nu 0,6 mnkr lägre än budgeten. Det beror på att planerade kommunikationsinsatser är framskjutna till hösten.

Snöröjningen under första delen av året överstiger budgeten med totalt -0,8 mnkr. Det är främst snöröjningen vid alla återvinningsstationer som har överstigit budgeten denna snörika och långa vinter.

Service och underhåll av våra fordon har blivit högre än budget och beror på att vi i väntan på nya fordon som är försenade behöver hålla de äldre bilarna i skick. Hittills är kostnaderna 1,4 mnkr högre än budget. Nu under sommaren och hösten kommer nya bilar och på sikt minskar underhållskostnaderna, så avvikelsen mot budget prognostiseras att inte öka än mer.

Kostnaderna för IT är hittills -0,9 mnkr högre än budget och beror på dels på prisökningar för programvaror och licenser på befintliga system som blev aviserade väldigt sent på året efter att budgeten hade lagts, dels en missad periodisering av en stor kredit som borde ha avsett 2024, men som landade på år 2023.

Kostnaderna för inhyrd personal avviker -1,1 mnkr mot budget. Det kompenseras av att personalkostnaderna är lägre. Vid budgetarbetet läggs personalresurser främst under just personalkostnader. I praktiken kan sedan av olika anledningar inhyrd personal vara ett bättre alternativ tillfälligt, vilket gör dessa avvikelser. Därför är det bra att stämna av kostnaderna för inhyrd personal i samband med avstämningen av de totala personalkostnaderna.

Totalt uppgår helårsprognosen för övriga kostnader till 73,0 mnkr, vilket är 5,3 mnkr högre än budget. Avvikelsen är främst en fortsatt effekt av delårsbokslutet, dvs. både positiva och negativa förändringar.

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgår totalt till 39,2 mnkr (36,0 mnkr) för det första tertialet, vilket är 1,7 mnkr lägre kostnader än budget.

Jämfört med förra året har personalkostnaderna ökat, vilket är kopplat till lönerevision och ökade personalkostnader i och med det nya ansvaret för insamlingen av förpackningar. Lönerrevisionen var budgeterad till 3,3%, och utfallet blev också 3,3 % i linje med riktmärket i avtalet.

Vi har några vakanta tjänster, som tillfälligt ger en positiv effekt ekonomiskt sett, men ett avbräck för verksamheten. Några av de vakanta tjänsterna har ersatts med inhyrd personal i väntan på rekrytering.

Likt tidigare år budgeteras kostnaderna för personal under personalkostnader. I praktiken kan det av olika anledningar vara bättre för verksamheten att ta in inhyrd personal eller ta in externa entreprenörer tillfälligt. Så har varit fallet även under denna vår. Totalt sett är kostnaderna för personalresurser positiv mot budget.

Sjuklönekostnaderna har gått ner jämfört med samma tid förra året, så det går åt rätt håll, men överstiger budgeten som var satt utifrån mål att sänka dem ännu mera.

Kostnaderna för övertid är högre än både föregående år och budget. Pågående ruttoptimeringar och medarbetardagar har lett till ökade kostnader för övertid.

Prognosen är att personalkostnaderna beräknas att uppgå till 122,1 mnkr, vilket är 3,2 mnkr lägre kostnader än budget och beror främst av en fortsatt effekt av utfallet t.o.m april. delvis på effekten av de vakanta tjänsterna.

Avskrivningar

Avskrivningarna uppgår till 8,5 mnkr (7,5 mnkr) och är +0,2 mnkr lägre än budget. Avvikelsen mot budget beror på att planerade nyinvesteringar i främst nya fordon är försenade.

I prognosen uppgår avskrivningarna till 27,2 mnkr, vilket är en minskning med 0,2 mnkr jämfört med budget och beror på försenade leveranser av sopbilar.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till -1,1 mnkr (-0,9 mnkr), och är +0,2 mnkr lägre kostnader än budget. Avvikelsen beror på att upplåningen av nya medel har inte behövts i den takt som är budgeterad utifrån försenade leveranser av sopbilar.

Prognosen är att finansnetto kommer att uppgå till en kostnad om -4,0 mnkr, vilket är 0,2 mnkr lägre än budget.

Nyckeltal

Det positiva resultatet det första tertialet gör att resultatmarginalen uppgår till 1,4 %. Målet är satt till 2 %. Prognosen är beräknad till 1,3 %. Utifrån den sänkta prognosen och striktare tillämpning av självkostnadsprincipen kommer inte målet att kunna nås.

Soliditeten i förbundet uppgår till 17,5 % för det första tertialet. Soliditetsmålet om 20 % i koncernen mäts inte i tertial 1, utan först vid tertial 2. Under våren/sommaren planeras en återföring av det aktieägartillskott som förbundet gav till GÅ Utveckling 2022 i samband med beslutet om sluttäckningen av deponin. Nu är sluttäckningen klar och återföringen av aktieägartillskott kan ske vid kommande bolagsstämma i GÅ Utveckling AB. Det förbättrar soliditeten i förbundet, men påverkar inte soliditeten i koncernen.

Investeringar

Investeringarna per första tertialet uppgår till 10,4 mnkr och består av två nya sopbilar och en ny servicebil, mindre asfalteringsarbete, containrar för återvinningsstationer, kärl och löpande återinvesteringar i maskiner/inventarier.

Den nya årsprognosen för årets investeringar uppgår till 60,9 mnkr, en justering med 3,6 mnkr mot budgeterade 57,3 mnkr. Den främsta förändringen är att förseningarna av leveranser i fordon från år 2023 kommer under år 2024. I och med att leveranserna av nya sopbilar har varit ovanligt lång de senaste två åren, verkar det som om leveranstiderna nu minskar igen. Prognosen är att några av de bilar som var tänkt till fastighetsnära insamling år 2025, troligen kommer redan i slutet av år 2024. Den totala investeringsbudgeten för den fastighetsnära insamlingen planeras att hålla.

Tkr	Investeringar GÅ		
	Budget 2024	Utfall T1 2024	Prognos 1 2024
Fordon	29 630	7 072	24 800
Byggnader och mark	3 400	195	3 800
Inventarier & Maskiner	9 425	417	6 200
Fastighetsnära insamling	14 800	2 705	26 100
Summa förbundet	57 255	10 389	60 900

Resultaträkning med jämförelse

Resultaträkning för förbundet med jämförelse och avvikelser mot budget.
Belopp i Tusentals kronor (Tkr)

	Jan-April 2024			Jan-April 2023	Helår 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Prognos 1	Avvikelse
Taxeintäkter	70 274	68 982	1 292	66 889	222 437	224 136	1 699
Verksamhetsintäkter	32 123	31 417	705	24 365	98 814	99 673	859
Sidointäkter	2 207	547	1 660	887	1 640	3 077	1 437
Summa intäkter	104 603	100 946	3 657	92 141	322 891	326 886	3 995
Produktionskostnader	-30 038	-28 019	-2 019	-23 941	-91 416	-96 673	-5 257
Bruttoresultat	74 565	72 927	1 639	68 200	231 475	230 213	-1 261
TG 1	71 %	72 %	-1 %	74 %	72 %	70 %	-1 %
Övriga kostnader	-24 352	-21 992	-2 360	-19 739	-67 791	-73 046	-5 255
Personalkostnader	-39 174	-40 842	1 668	-36 044	-124 525	-122 107	2 418
Avskrivningar	-8 509	-8 747	238	-7 484	-27 354	-27 174	181
Rörelseresultat	2 530	1 346	1 184	4 933	11 804	7 887	-3 918
TG 2	2 %	1 %	1 %	5 %	3 %	2 %	-1 %
Finansnetto	-1 050	-1 238	188	-877	-4 004	-3 786	218
Resultat efter finansiella poster	1 480	108	1 373	4 056	7 800	4 100	-3 700
TG 3	1,4 %	0,1 %	1,3 %	4,4 %	2,2 %	1,3 %	-0,9 %
Resultat före justerad RF	1 480	108	1 372	4 056	7 800	4 100	-3 700
Resultat efter justerad RF	1 463	108	1 355	4 056	7 800	5 678	-2 122

RF = resultatfond. Justering av överskott/underskott enligt självkostnadsprincipen.